

SISEMINISTEERIUM

Uma programmi idee ja tegevuse kavandamine

Oktoober 2014

Kontakt ja info: Võro Instituut
Külli Eichenbaum tel 56611924
kylli.eichenbaum@wi.ee

Uma programm

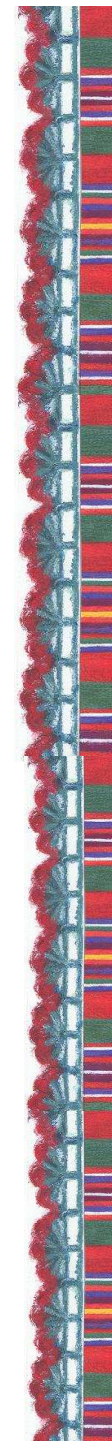
Programmi eesmärgid

Uma programmi eesmärgiks on **Vana Võromaa** keelelise, kultuurilise ja loodusliku omapära väärtustamine nii kohalike inimeste kui külaliste jaoks. Kultuuripärandile ja traditsioonilisele eluviisile ning kohalikule ressursile tuginev ettevõtlus loob töökohti, mis koos puhta elukeskkonnaga on aluseks piirkonna majandusarengule ja seob noori oma kodukohaga.

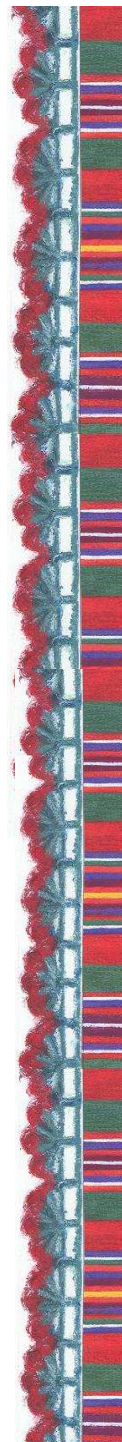

Uma programmi plaanitavad tegevusvaldkonnad

- Omapärasele kultuurikeskkonnale, põlistele traditsioonidele ja kohalikule ressursile tuginev **tootearendus** ning Vanale Võromaale ainuomaste **kaubamärkide väljaarendamine**;
- Omanäolise keele- ja kultuurikeskkonna väärtustamine, **kohaliku identiteedi** (sh kihelkondlikud identiteetid) **tugevdamine** ning selle kaudu piirkonna muutmine atraktiivseks ja elamisväärseks nii kohalike noorte kui sissetulejate jaoks (*võrokene olla om uhke ja hää*);
- Keelelise, kultuurilise ja loodusliku **omapära eksponeerimine** Vana Võromaa külalistele ning selle kaudu **loodus- ja kultuuriturismi arendamine** piirkonnas.

- Vana-Võromaa arenguprogrammi esimene nõupidamine **2011. aasta juunis** Rõuges. Aasta lõpuks koostati dokument programmi eesmärkide ja tegevuskavaga.
- **Veebruaris 2012** Haanja Rahvamajas **ümarlaud** Vana-Võromaa omavalitsuste esindajate ning riigikogu Vana Võromaa saadikurühma osavõtul. Arutati Uma regionaalarengu programmi sisu ja allkirjastati hea tahte **koostöölepe** programmi käivitamisel. Võru Instituut juhib UP ettevalmistusprotsessi ning moodustab nõukogu, mis esindab selles protsessis Vana Võrumaa omavalitsusi.

- **2013. aastal** toetas Siseministeeriumi regionaalministri büroo tegevusi Vana Võromaa piirkonna prioriteetsete arenguprojektide väljaselgitamiseks.
 - Tehti kohalikku omapära kasutava ettevõtlussektori valik-uuring
 - Toimus arendustegevuste ideede kogumine
 - Seminaril detsembris arutati läbi edaspidi arendatavad pikemaajalise mõjuga tegevused.
- Uuringu ja ideevooru põhjal selgus piirkonna praegune võimekus omapäraga seotud neljas valdkonnas: **pärandtoit, käsitöö, loome-ettevõtlus, pärandtehnoloogiad ehituses.**

2014 tegevused

Ettevõtluskeskkonnale vajalike tugiteenuste ja koostöötingimuste arendamine omapära kasutavates valdkondades:

- kohaliku toidu arendus- ja turundusvõrgustiku toimeplaani väljatöötamine
- Vana-Võromaa käsitöö uuring, tootearendus- ja turundusvõrgustiku planeerimine, piirkonna omapära esindavate toodete e-kaubamaja kavandamine
- loome-ettevõtluse keskuse kontseptsiooni koostamine
- energiasäästliku ja ökoloogilise ehituse kompetentsikeskuse idee arendamine

-
- Tegevused piirkonnaüleselt
 - Omapära valdkondade arengus kitsaskohtade lahendused
 - Ühistegevuste abil väikeettevõtlus elujõulisemaks
 - Vana-Võromaa eripära nähtavale ja kasutusse

Koostöö- ja arenguplaanid valmistatakse ette esitamiseks sobivatesse toetusmeetmetesse aastatel 2015-2017

Jätkatakse **Vana Võromaa piirkonnaprogrammi loomise taotlemist**

